

היה לנו ל'סגולה'

הרב שלמה אברהם

גם אני הגעתי בין רבים אחרים לנחם את שני האחים מחשובי חסידי מודז'יץ – הרה"ג ר' טוביה והרה"ג ר' עזריאל יעקב לרנר, על פטירת אביהם הדגול הגה"ח ר' משה לרנר ז"ל. כמו רבים, שמעתי את אשר סופר עליו וראיתי את אשר נחשף במסמכים שהיו שם, על עדות רבנים, ראשי ישיבות ויושבי על מדין, שהורו עליו כעל גברא רבא ואף הסמיכוהו ביורה יורה ידין ידין עוד בהיותו צעיר לימים.

ברם אנכי הקטן, שהכרתיו מבית המדרש של כ"ק מרן ה'נחלת דן' ולאחר מכן כ"ק מרן אד"ש, חוויתי את השהייה לצדו, בעוד הוא 'מושיב' את עצמו כשווה בין שווים בין כלל החסידים. כי אכן, אותו ר' משה, שרבים וטובים התעקשו להושיב בין השרים את מושבו, הוא, הוא, אשר הנמיך את קומתו כחסיד בין חסידים, הבטל לפני רבותיו.

לפני שנים ספורות, עוד בהיותי מכתת את רגלי בין זקני החסידים, על מנת לדלות מפיהם אי אילו שבבי זיכרונות שאותם ראו ושמעו מפי רבוה"ק זי"ע, בפנותי אליו בבקשה שיקבלני לשיחה מעמיקה בתורתם, ידוע ידעתי שסגוליות מיוחדת שמורה לזיכרונותיו שלו, שמגיעות מנקודת מבטו החסידית והיחודית.

זאת, על שום שיסוד גדול למדתי תוך כדי סדרת שיחותי עם זקני אד"ש, והוא, שכל רמת השיח והזיכרונות מן העבר, נמדדת כפי ערך השומע והמקבל. שלא הרי זיכרונותיו של חסיד שאין תורתו אומנתו, כהרי תובנותיו של מי שממית את עצמו יומם ולילה באוהלה של תורה, שהתבוננותו גבוהה ועמוקה היא לאין ערוך.

את תשוקתי הגבוהה ורף ציפיותי, רכשתי במשך מספר שנים שבהם מקום עמידתי בטישין אצל הרבי ה'נחלת דן' ולאחר מכן אף בשנותיו הראשונות של הרבי שליט"א, היה לנוכח מקומו הקבוע של ר' משה, כאשר בעוד כלל הבחורים מתבוננים בעבודתו של הרבי, חזיתי אני דבר מה נוסף שהיה לי לעיניי, והוא - 'כיצד חסיד יושב בפני רבו'.

כמדומני, שמעולם לא ראיתיו עושה אף 'תנועה' מיותרת לכל אורך התנהלות הטיש. לעולם היה יושב רגוע ושלו, ללא לשוחח אף לא מילה אחת עם היושב לצדו, מרוכז בסידורו של השולחן הטהור, ידיו מונחות בדרך ארץ מופלא כשהן משולבות האחת בחברתה על גבי הגארטל, וכאשר התכבד על ידי הרבי לזמר ניגון, אזי היה אוחז בצמד ידיו בשני צדי הסידור שלפניו, וכך היה מזמר כשעיניו וליבו מרוכזים בניגון ובזמירות.

כל אלו עמדו לנגד עיני, עוד בטרם בואי לשמוע ממנו על אוצר זיכרונותיו מרבוה"ק, ומכאן גברה תשוקתי לשמוע את אמרי פיו – מבט של חסיד אמת, תלמיד חכם וירא אלוקים.

באותם הימים, תרתי בייחוד אחר מעשיות קודש מרבינו ה'אמרי שאול', ומשכך, מאחר שר' משה היה אך כבן שתים עשרה שנים ומחצה בלבד בעת פטירת ה'אמרי שאול', מה גם שהרבי זי"ע עלה לארה"ק בחודשים האחרונים לחייו, לא היה בידי ר' משה לספר לי זיכרונות רבים. אך דומה שאת הכמות הקטנה יחסית, השלים ר' משה בעשרת מונים של איכות, בצורה ובאופן שבהם שח אודותם. בבואו לתאר את המפגש הראשוני שלו עם הרבי – ה'אמרי שאול' בעת ירידתו מכבש המטוס בלוד, כה שח: "זכורני היטב כיצד ציפייה עצומה אחזה בין יושבי הארץ לקראת ביאתו הקרובה של הרבי, ובמשך תקופה ארוכה קודם לכן, הכול שחו מהגעתי ומן העתיד לבוא עליהם בהפחת ניצוץ היהדות בין יושבי הארץ.

כאשר הגיע היום המיוחל, נסעו המונים לקבל את פניו בשדה התעופה, אלא שמפאת המצב הביטחוני הרעוע, נתנו אך למספר מצומצם של חסידים להיכנס אל תוך שדה התעופה עד לאווירון, ביניהם מרן ה'אמרי אש' ומרן ה'נחלת דן', אבי (הגה"ח ר' עלי ז"ל) ואנכי, שהייתי צעיר לימים ישבתי על ברכיו, הרה"ח ר' שמואל רוזנבאך ועוד. לא ימוש מלוח ליבי כיצד הרבי ירד במלוא הודו והדרת קדשו במורד כבש המטוס, ואחר התבונן בקורת רוח על 'כנפי הנשרים' שהביאוהו לארץ הקודש באמרו, "א'בליענער פויגעל" (ציפור מעופרת), והתרגשות עזה אחזה בכולנו... לאחר מכן, ניגשנו כולנו בזה אחר זה לקבל שלום מידיו..."

לכאורה "סיפור סתמי" על ראייתו את פני הרבי, כמו גם על אמירתו את צמד המילים – איבליענער פויגעל. אך עיניו של ר' משה נצצו מגעגוע בעת אומרו מילים אלו, כביכול מייחל הוא בכל ליבו: מי ייתן, ואוכל לחזות בזיוו פניו של הרבי הק' זי"ע ולו לעוד לרגע קל נוסף...
לכל אורך שיחתו, שב ר' משה והדגיש את מאור פני הרבי – היאמרי שאול', שריתק אליו אלפים, אשר ליבם נשבר בקרבם מחמת נעימות פניו ומתיקות נועם תורתו ונגינתו, ברצותם לשוב בכל ליבם אל הי"ת.

אתם הצעירים, – כך אמר לי אז ר' משה – לא תבינו על מה אני שח. במו עיני ראיתי בטיש שהיה בתל אביב באולם של 'היכל התלמוד', מאות אנשים, חסידים ושאר עמך בית ישראל, כשהם דחוקים זה לצד זה ומרותקים בדממה מוחלטת לכל הגה שיצא מפיו הק' של הרבי, עד שניתן היה לשמוע אף את קול פצפוץ הנרות שעמדו על השולחן. הדרך ארץ היה מופלא ביותר, והכל עמדו דרוכים לשמוע, ללמוד ולקבל עוד ועוד ולחזות במאור פני הרבי.

לידי – המשיך ר' משה וסיפר – עמדו אז מספר חלוצים שהתרחקו זה מכבר משמירת תורה ומצוות, וכעת עמדו מסומרים ומאובנים למקומותיהם בהתעוררות וברגש במשך כל שעת הטיש, מבואו של הרבי ועד צאתו מן האולם, כשממבטיהם נכרו רגשות הכמיהה והכיסופין, לחיים שיש בהם תורה ויראת שמים.

את סיפור דבריו של ר' משה, העליתי לאחר תקופה עלי הכתב בספר 'משכמו ומעלה' על רבינו היאמרי שאול' זי"ע. ברם, את מבט עיניו הכמה, הזוך החסידי הטהור, ההשתוקקות לקרבת האלוקים, ההתבטלות המוחלטת בצימאון אין קץ להתאבק בעפר רגלי הצדיקים ולקנות מהם מלוא חופניים תורה וחכמה, כל אלו יחקקו ויזכרו לעד, בין כל אלו שהכירוהו, ובייחוד אלו מקהל אנ"ש שזכו להימנות על היושבים יחד עמו בשטיבעל ברח' רבי עקיבא 68, ולאחר מכן בבית המדרש דרבוה"ק שברח' חבקוק.